

Delårsrapport 2024

Arboga Kommunalteknik AB

Innehåll

1	Inledning	3
2	Verksamhetens uppdrag och ansvar	4
3	Måluppfyllelse delår	7
3.1	Strategiskt område Inspirerande livsmiljö	8
3.2	Strategiskt område Inspirerande organisation	9
4	Händelser av väsentlig betydelse	11
5	Internkontroll	13
6	Ekonomi	14
6.1	Driftredovisning	14
6.2	Investeringsredovisning	15
7	Framtid	17

1 Inledning

Enligt lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR 2018:597) ska kommunen minst en gång under räkenskapsåret upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten och ekonomin från räkenskapsårets början.

Delårsrapporten är en återrapportering till förtroendevalda gällande hur långt verksamheten nått med årets strategiska och ekonomiska plan. Fokus ligger på de politiskt fastställda målen och inriktningarna/fokusområdena samt en avstämning av ekonomin.

Uppföljning sker av verksamheternas framtagna aktiviteter och indikatorernas utfall. En analys av vad som har genomförts hittills i år och vilken effekt det har fått eller förväntas få samt en samlad bedömning av förväntad måluppfyllelse för helår.

Verksamhetens drift och investering redovisas, liksom en redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till budget.

Uppföljningen ska fokusera på avvikelser. Genom att fokusera på avvikelser och initiera åtgärdsplaner säkerställer uppföljningen att verksamheten når de beslutade målen och håller sig inom de tilldelade ekonomiska ramarna.

Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden, eller förväntas hända efter dess slut, beskrivs.

Delårsrapporten syftar till att ge förtroendevalda och chefer underlag för att vidta åtgärder.

2 Verksamhetens uppdrag och ansvar

Arboga kommunaltjänst AB ska förvalta och sköta driften av Arboga kommuns mark, anläggningar och infrastruktur. Dessutom utförs drift och projekt av de övriga kommunala bolagens mark och anläggningar utifrån beställning.

Bolaget ansvarar också för utredningar, projekteringar och projektledning samt genomförande av investerings- och exploateringsprojekt åt kommunen. Arboga kommunaltjänst AB ska delta i och vid behov driva och hantera ärenden som berör medborgarfrågor, och frågor på förbunds-, regional-, och nationell nivå avseende bolagets verksamheter.

Fastighetsavdelningen i Arboga kommunaltjänst AB ansvarar för det övergripande arbetet mot kommunens helägda fastighetsbolag Kommunfastigheter i Arboga AB och Arbogabostäder AB.

Kommunens kostverksamhet och lokalvård finns också i bolaget.

PROJEKTAVDELNINGEN

Projekt- och gatuavdelningen ansvarar bland annat för trafikfrågor, planering av beläggningsåtgärder, gatljus och fiber samt hanterar markupplåtelse och schakttillstånd.

Avdelningen är en samlad resurs för utredning, projektering och projektledning när det gäller kommunens investerings- och exploateringsprojekt inom områdena gata, park och infrastruktur. Verksamheten styrs utöver kommunallagen av vissa verksamhetsspecifika lagar som exempelvis trafikförordningen, plan- och bygglagen samt miljöbalken.

KOSTAVDELNINGEN

Avdelningen ansvarar för att tillaga, distribuera och servera måltider till kommunens skolor, förskolor samt vård- och omsorgsverksamheter, samt tillhandahålla livsmedel enligt beställningar.

Inom verksamheten produceras ungefär 570 000 portioner på ett år.

Kostavdelningen arbetar utifrån livsmedelslagens och arbetsmiljölagens föreskrifter samt nationella och lokala styrdokument.

DRIFTAVDELNINGEN

Drift- och produktionsavdelningen ansvarar för den samlade driften av infrastrukturen inom Arboga kommunkoncern.

Avdelningen består av fem enheter med olika uppdrag.

Driftenheten:

Ansvarar för all skötsel av gator, torg, cykelvägar och gångbanor.

Sköter vinterberedskapen vilket innebär plogning, sandning, bortforsling av snö samt sandupptagning under november till slutet på mars.

Besiktar och underhåller lekplatser.

Projekt och Anläggningsenheten:

Enheten ansvarar för genomförandet av kommunens investerings- och exploateringsprojekt. Dessutom ingår ansvar att utföra investerings- och driftprojekt i ledningsnätet åt Arboga vatten- och avlopp AB.

Park och Fritidsenheten:

Ansvarar för grönyteskötseln avseende parker, anläggningar och övrig ytor, renhållningen i hela kommunen inklusive åtgärder för alla lekparker.

Utför skogsskötseln åt Arboga kommun och är skogscertifierade enligt standarder för Grönt Paraply - FSC. Skogsarealen omfattar cirka 560 hektar.

Verkstad och serviceenheten:

Ansvarar för underhåll och service avseende kommunkoncernens bilar, fordon och maskiner.

Lokalvårdsenheten:

Lokalvårdsenheten utför lokalvård inom Arboga kommun och dess bolag. Det innefattar hela fastighetsbeståndet såsom skolor, förskolor, allmänna ytor inom vård- och omsorgsfastigheter samt allmänna ytor i allmännyttans fastigheter.

EKONOMI- OCH ADMINISTRATIONS-AVDELNINGEN

Avdelningen utgör till stor del det administrativa stödet till de kommunägda bolagen. I uppdraget ingår all administration kring styrelsemöten såsom mötesbokning, utskick av handlingar och protokollsskrivning. Receptionsarbete, nyckelhantering, felanmälan och uthyrning av bostäder och lokaler för fastighetsbolagen ingår också. Ekonomiadministrationen omfattar bland annat budget, månadsuppföljningar, fakturahantering, bokslut och årsredovisning

FASTIGHETSAVDELNINGEN

Fastighetsavdelningen utför fastighetsrelaterade tjänster åt Kommunfastigheter i Arboga AB och Arbogabostäder AB. Avdelningen utför utredning, projektering och projektledning avseende bolagens investering, drift- och underhållsbehov inom bestånden för verksamhetsfastigheter och bostäder.

3 Måluppfyllelse delår

Nämnderna och styrelserna har egna mål med indikatorer som bidrar till att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås. Verksamheterna har beslutade aktiviteter som i sin tur bidrar till ökad måluppfyllelse.

Delårsrapporten är en återrapportering till förtroendevalda gällande hur långt verksamheten nått med årets strategiska och ekonomiska plan. Fokus ligger på de politiskt fastställda målen och inriktningarna/fokusområdena.

Uppföljning sker av indikatorernas utfall. Om årsutfall finns redovisas det i tabellen och bedömningen av målvärdet sker enligt följande nivåer. När inget årsutfall finns vid delårets slut, anges inget värde.

- Målvärdet uppnått, uppfylld nivå större än 95 procent av målvärdet
- Nära målvärdet, delvis uppfylld nivå 80-95 procent av målvärdet
- Ej accepterat värde, inte uppfylld nivå mindre än 80 procent av målvärdet
- Inget värde angetts, ingen utvärdering

Uppföljning sker av verksamheternas framtagna aktiviteter. En aktivitet beskriver vad verksamheten gör för att bidra till en ökad måluppfyllelse.

En samlad bedömning av förväntad måluppfyllelse vid helår görs utifrån indikatorernas utfall och hittills genomförda eller pågående aktiviteter. Följande bedömningsnivåer används i delårsrapporten för kommunfullmäktiges, styrelsernas och nämndernas mål.

- På väg att uppnås
- Riskerar att inte uppnås

3.1 Strategiskt område Inspirerande livsmiljö

3.1.1 Kommunfullmäktiges mål 1: Arboga växer och utvecklas

Mål 1 Medverka till att Arboga har en väl utbyggd och fungerande infrastruktur

Kommentar:

På väg att uppnås.

Arbetet med beläggningsunderhåll fortsätter och utvärdering görs på helår.

Köpingsvägen, Jädersvägen och Engelbrektsleden är de större beläggningsarbetena som är utförda hittills i år när det gäller gator. Gång- och cykelvägen vid Lundborgsesplanaden, Norra Långgatan och Nygatan-Hamngatan har fått ny beläggning.

3.1.2 Kommunfullmäktiges mål 2 Arboga är tryggt och inkluderande

Mål 2 Arbeta med offentliga miljöer så att de är tillgängliga, trygga och säkra för alla

Kommentar:

På väg att uppnås.

Tillgänglighets- och trygghetsskapande åtgärder pågår under hela året. Vid delåret har målvärdet på 5 st åtgärder uppnåtts men ytterligare arbeten kommer att utföras. Det totala utfallet beräknas vid årets slut.

Det har hittills under året satts upp belysning på tre ställen som tidigare saknade det. Alla tre är vid gång- och cykelvägar, den mellan Österled och Trädgårdsgatan, den mellan Vasaparken och Vasagatan och den vid Ahllöfsparken.

Inför beläggningsarbeten längs Jädersvägen och byggnationen längs Engelbrektsleden har övergångsställen och passager tillgänglighetsanpassats.

3.1.3 Kommunfullmäktiges mål 5 En ekologisk hållbar kommun

Mål 3 En ekologisk hållbar verksamhet

Kommentar:

På väg att uppnås.

Merparten av de indikatorer som är kopplade till detta mål följs upp på helår. Vissa av aktiviteterna kommer att utföras under hösten.

Lokalvårdsenheten jobbar med aktiviteter för att minska kemikalieanvändningen samtidigt som de strävar efter att köpa in mer miljövänliga produkter.

Kostavdelningen är noggranna vid livsmedelsinköp och strävar efter att köpa in svenska livsmedel och livsmedel med låg klimatpåverkan. Arbete görs också för att minska matsvinnet.

Driftavdelningen köper endast in miljöbränsle till sina handhållna maskiner för att minska klimatpåverkan i sitt arbete.

3.2 Strategiskt område Inspirerande organisation

3.2.1 Kommunfullmäktiges mål 8 En attraktiv arbetsgivare

Mål 4 En attraktiv arbetsgivare

Arboga kommun arbetar aktivt och strategiskt med kompetensförsörjning. Det handlar om att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla rätt kompetens i organisationen. Medarbetarna och deras kompetens är kommunens viktigaste resurs.

För att utveckla Arbogas attraktivitet och för att möta framtida demografiska utmaningar behöver alla arbetsgivare arbeta aktivt för en god och hållbar arbetsmiljö. I Arboga kommun finns tydliga värderingar och ett medarbetarskap som präglas av ansvar och respekt, där professionalism, mod och innovation är centrala ledord. En nyckelfaktor för detta är ett gott ledarskap som främjar en arbetsmiljö som präglas av tillit, arbetsglädje och delaktighet.

Fokusområden

- Attraktiv arbetsgivare
- God och hållbar arbetsmiljö
- Medarbetarskap
- Ledarskap

Målet är kopplat till målområdena Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt och delmålen God ekonomisk utveckling i Regionala Utvecklingsstrategi (RUS) samt Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt i Agenda 2030.

Kommentar:

På väg att uppnås.

Varje avdelning ska gå igenom resultatet av genomförda pulsmätningar för att följa upp resultatet och vid behov vidta åtgärder. Pulsmätningarna följs även upp på ledningsgruppen.

APT personalmöten på samtliga enheter, för att delge aktuell information samt fånga upp aktuella frågor.

3.2.2 Kommunfullmäktiges mål 9 En långsiktig hållbar ekonomi
Mål 5 En långsiktig hållbar ekonomi

Kommentar:

På väg att uppnås.

Prognosen pekar på ett överskott för verksamheterna på 200 tkr, vilket är något bättre än målvärdet som är satt till noll.

4 Händelser av väsentlig betydelse

Drift- och investeringsprojekt

Under delåret har produktionen avseende beslutade investeringsprojekt fortlopt. Flera av projekten är årsöverskridande och produktionen kommer i vissa fall att pågå över årsskiftet 2024/2025. Projekt som pågår av väsentlighet är exempelvis:

Nya grundskolan

Renoveringen av Storgatan

LSS-boende

Utöver dessa större projekt pågår planering- och produktion enligt beslutad investeringsram. Bland annat har statsbidrag sökts och beviljats för några projekt avseende gång- och cykelvägsprojekt, exempelvis anläggning av gång- och cykelväg vid Burskapsvägen i Sättraområdet.

Vinterperioden under delåret har ställt höga krav på bolagets driftorganisation. En snörik vinter och en relativt lång säsong har medfört att driftorganisationen arbetat på högvarv, där resurser ofta fått omprioriterats för utförandet. Både tids- och materialåtgång ökade under säsongen jämfört mot normalåret.

Kostavdelningen

Arboga kommun bäst i Sverige på klimatsmarta måltider enligt Greenpeace.

Organisationen Greenpeace har genomfört en kartläggning av kommunernas klimatambitioner i upphandlingen av offentliga måltidstjänster. Bäst i Sverige är Arboga kommun, tillsammans med Helsingborgs kommun.

Kartläggningen av kommunerna visade att 61 av landets 290 kommuner mäter klimatpåverkan från måltiderna de upphandlar. Av samtliga kommuner som mäter är det Arboga och Helsingborg som lyckas nå den nivå som bedöms som klimatmässigt hållbar, av det statliga forskningsinstitutet RISE. Det innebär en nivå under 1,3 kilo koldioxid per kilo livsmedel för sammansatta rätter.

Kostavdelningen har arbetat långsiktigt med att minska klimatpåverkan. Sedan 2018 har Arboga kommun flera gånger blivit nominerad till en av Sveriges mest hållbara kommuner gällande måltider. Nyckeln till resultaten är flera.

Exempelvis serverar vi mer kyckling och vegetabilier samt har alltid ett vegetariskt alternativ. Vi ställer även krav på leverantörer gällande klimatsmarta transporter och främjar livsmedel med låg klimatpåverkan.

5 Internkontroll

Två kontrollmoment har granskats och rapporterats.

Att inte större avvikelser mot budget upptäcks och följs upp -

Dokumenterade avstämningar görs månadsvis. Vid varje styrelsemöte visas utfall och större avvikelser mot budget analyseras och kommenteras.

Redovisning sker även vid ägarbolaget Riabs styrelsemöten. Bolaget följer kommunens finanspolicy och regelbundna möten med kommunen ekonomienhet har hållits där likviditet och finansiering följs upp.

Nyregistrerade leverantörer - Under perioden har 26 nya leverantörer lagts upp. Kontrollen visar att samtliga upplägg har gjorts av annan person än slutattestant. Inga inköp av dessa leverantörer är verksamhetsfrämmande.

Övriga risker och kontrollmoment redovisas i samband med årsbokslut.

6 Ekonomi

6.1 Driftredovisning

Tabellen i tkr, intäkter och investeringsinkomster redovisas som plus samt kostnader och investeringsutgifter redovisas som minus (-).

Ekonomi, tkr	Jan-aug 2023	Jan-aug 2024
Verksamhetens intäkter	99 574	113 606
Verksamhetens kostnader	-96 761	-109 795
Resultat	2 813	3 811
Investeringsutgifter	-4 609	-370
Investeringsinkomster	-	-
Nettoinvesteringar	-4 609	-370

Enhet/område/vht, Tkr	Bokslut 2023*	Budget 2024	Utfall jan-aug 2024	Prognos helår	Prognos- avvikelse mot budget(delår)	Prognos- avvikelse mot budget(tertiäl)
Projektavdelningen	-5 241	-6 709	-3 541	-5 609	1 100	900
Kostavdelningen	-452	0	1 332	0	0	-500
Driftavdelningen	-22 315	-23 327	-15 607	-24 127	-800	-700
Ekonomi- och administration (inkl ledning)	-7 243	-5 996	-4 182	-6 496	-500	-600
Fastighetsavdelningen	0	0	0	0	0	0
Gemensamt	35 049	36 032	25 809	36 432	400	200
Resultat före bokslutsdispositioner	-202	0	3 811	200	200	-700
Bokslutstransaktioner	-847	0	-	0	0	700
Skatt	0	0	-	-400	-400	0
Resultat	-1 049	0	3 811	-200	-200	0

* 2024 ligger driftbidraget budgeterat på gemensamt, för att bli jämförbart mellan åren är 2023 års utfall justerat i tabellen.

Resultatet per sista augusti visar ett plus på 3,8 mkr. I samband med delårsrapporten ska en avstämning avseende årets pensionskostnader göras, denna avstämning ledde till en bokföring som förbättrade resultatet för delåret med 1,3 mkr.

Om ovanstående räknas bort återstår ett överskott på 2,5 mkr som avser bolagets verksamhet. Överskottet kan nästan uteslutande förklaras med lägre personalkostnader än vad som budgeterats. Orsaken till att dessa kostnader är lägre än budget är flera. Vissa delar är planerade då man valt att inte ta in vikarier för personer som varit föräldralediga och studielediga. Andra delar avser sjukskrivningar både längre och kortare där en del har kunnat lösas med befintlig personal utan att vikarier tagits in. Dessutom finns det tjänster som är eller har varit vakanta under perioder, när någon person slutar så blir det nästan alltid några månader innan en ny person är rekryterad och på plats. Det har också varit svårt att rekrytera vissa tjänster vilket kan ha bidragit till längre tid med vakanser.

Avvikelse finns naturligtvis även när det gäller intäkterna och övriga kostnader. Exempelvis har driftavdelningen fått bidrag från Bergmansfonden för planteringar i centrala Arboga som inte var budgeterat, men samtidigt finns då motsvarande kostnader som också blir en avvikelse, vilket inte bidrar till det positiva resultatet för delårsperioden. Det finns flera liknande exempel i verksamheten. För kostverksamheten kan man se att inköpen av livsmedel är lägre än budget, men har sin naturliga förklaring i att skolorna har varit stängda under sommaren. Ej budgeterade ränteintäkter bidrar till det positiva resultatet.

Prognosen för 2024 visar på ett positivt resultat för verksamheterna, 200 tkr. I prognosen visas också att bolaget med stor säkerhet kommer att få betala skatt för året. Dels blir det skatt om verksamheten visar ett positivt resultat men också på grund av höga pensionskostnader för året där delar kommer att behöva läggas tillbaka i deklarationen vilket leder till skatt. Det råder naturligtvis stora osäkerheter kring denna del eftersom det baseras på prognoser, både när det gäller resultatet och prognosen på pensionskostnader från KPA.

6.2 Investeringsredovisning

Enhet/område/vht, TKr	Budget 2024	Utfall jan-aug 2024	Prognos helår	Prognos-avvikelse mot budget(delår)	Prognos-avvikelse mot budget(tertiäl)
Kostavdelningen	-55	0	-55	0	0
Driftavdelningen	-1 950	-370	-1 815	135	0
Summa	-2 005	-370	-1 870	135	0

De investeringar som finns planerade för 2024 beräknas genomföras, med reservation för leveranstider och liknande som kan ställa till det.

Investeringarna avser maskiner och fordon på driftavdelningen samt

inventarier på kostavdelningen. Avvikelsen mellan prognostiserat belopp och budgeterat belopp avser redan genomförda investeringar/inköp.

7 Framtid

Gemensamt

Arboga Kommunalteknik AB står inför en framtid som både erbjuder möjligheter och betydande utmaningar. För att kunna hantera dessa och fortsätta att leverera viktiga samhällstjänster, krävs det att bolaget adresserar tre centrala områden: ekonomiska utmaningar, kompetensförsörjning och ett effektivt koncernövergripande arbetssätt.

En stor utmaning för Arboga Kommunalteknik AB är att balansera sin ekonomi i en tid med ökade kostnader och begränsade intäkter. Liksom många andra kommunala verksamheter påverkas bolaget av inflation, stigande energipriser, räntekostnader och ökade driftkonsekvenser i samband med investeringar i infrastruktur. Samtidigt pressas det ekonomiska utrymmet generellt i koncernen, vilket gör det nödvändigt att koncerngemensamt hitta smarta och mer kostnadseffektiva lösningar, metoder och arbetssätt.

Kompetensförsörjning är ett annat utmanande område för Arboga Kommunalteknik AB, då leveranser av tjänster kopplat till leverantörsavtal med kommunen och övriga verksamheter förväntas utföras på ett kvalitetsmässigt och kostnadseffektivt sätt.

Inom bolaget finns flera verksamhetsområden där chefer upplever svårigheter vid rekrytering. Å ena sidan handlar det om ekonomiska utmaningar att attrahera framtida medarbetare i processen just utifrån löneläge. Upplevelsen är att bolagets lönenivåer ofta matchas mot externa aktörer i processen. Å andra sidan är det ekonomiska utrymmet för personalbudget begränsat vilket gör att handlingsutrymmet i rekryteringsprocessen begränsas.

För att effektivisera verksamheten och dra nytta av synergier inom hela kommunens organisation, är det viktigt att Arboga Kommunalteknik AB tillsammans med övriga verksamheter arbetar utifrån ett koncernövergripande förhållningssätt där inriktningar och beslut ofta påverkar flera verksamheter. Viktiga framgångsfaktorer framåt är att se över organisation och resurser kopplat till uppdrag och också se över möjligheter till samordning och samverkan.

Kostavdelningen

Stort fokus har under delåret legat på ekonomi och framför allt på livsmedelsbudgeten för att försöka få en budget i balans. Sjukfrånvaron har varit på en normal nivå, där vi oftast kunnat lösa sjukdom med timvikarier eller omflyttning av ordinarie annan personal i våra verksamheter.

Kostavdelningen har även arbetat mycket med krisplan och kontinuitetsplanering.

Fler tillagade portioner än enligt grundbeställning till BUN och färre portioner till SOC har producerats under delåret.

Oroliga läget i vår omvärld, både sviterna av pandemin samt kriget mellan Ukraina och Ryssland, drev upp livsmedelspriserna till historiska nivåer under första halvåret 2023. Prishöjningarna från våra grossister har även de varit på historiska nivåer under 2022 och 2023. I genomsnitt ökade livsmedelspriserna med ca 30%. Under första halvåret 2024 ligger prisnivåerna i paritet med 2023. Vi har inte sett några direkta ökningar, vilket är positivt. Tillskottet på 1 miljon kronor för livsmedel har hjälpt kostavdelningen avsevärt. Fortfarande svårt att ligga kvar på vår höga andel av ekologiska inköp samt inom vissa produktområden när det gäller andel inköp av svenska livsmedel. Utmaningen sista halvåret är att få en ekonomi i balans, speciellt, livsmedelsbudgeten.

Vi har behov av kockar som timvikarier, dock är dessa svåra att få tag på med den kompetens som vi söker. Framtiden ser dock ljus ut och kostavdelningen lämnar en positiv bild för framtiden.